

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Caput II. Peregrinationes ad sacra loca.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

dens perceperisset, ita vultu quoque ipso perturbabatur, ut etsi tacite, acriter tamen eos proferentem reprehenderet.

Ad nuptias coacta fugit, flamine non madefacta.

a

4 Cum ad nubilem jam pervenisset aetatem, anteaque Christum sibi ultro sponsum delegisset, ac fidem ei obstrinxisset; importune instare fratres coeperunt uti mortali cuiquam, aequalum ritu, conjungi se viro pateretur, acerbis eam conviciis insectantes ac verberibus quando quemulcantes. Illa vero, ne aut datam Deo fidem falleret, aut florem virginitatis contaminari pateretur, saepenumero in a Guscianam amnem insiliit, egressa semper vestibus ita siccis ac si eas aqua non attigisset. Sed cum sentiret neque sic fratrum conatus conquiescere, tandem omnino flumen transmisit, ne leviter quidem madefactis vestibus, ac Lucam versus iter arripuit.

b

Contra daemonis terrores defenditur ab Angelis.

5 Cumque ad celebre xenodochium, quod vulgo b Altumpassum vocant, pervenisset sub solis occasum, objicit se illi daemon feroci terribilique equo invectus, ut vel horrore ipso eam ab instituto itinere revocaret. Ipsa vero nihil ejus verbis minisve ac cetero terrore percussa, constanter divini auxilii fiducia animum erigebat atque a metu allevabat suum. Neque fiduciam aut fellitit aut protraxit benignissimum nomen. Nam subito bini candidissimis vestibus viri adstiterunt; ad quorum conspectum tetrum illud dissipatum est spectrum, et ipsi quoque sese paulo post Oringæ oculis subduxerunt.

A lepore recreatur, et in viam reducitur.

6 Iter ergo prosequitur animo assidue in oratione defixo, sublatisque ad caelum oculis: tandem in medium sese prati amenissimi, sed a publica via nonnihil semoti, innumeris herbis floribusque odoriferis consiti, ac fragrantissimis arboribus admirabili ordine dispositis praesepiti devenisse animadvertit; ubi et lepusculum reperit, qui circum eam subsilire ac gestire familiariter cepit, velut si ab ea esset educatus. Ita et in sinum illius deponere caput, blandeque saltu alludebat. Illa vero: Atqui ego te, si vellem, detinere possum: quid ita ergo adstas securus? Oriri tandem diei crepusculum, sed cum ita densis vallato arboribus prato Oringa exitum non reperiret, praere lepusculus cepit, ac semitam commonstrare, quae eam ad publicam viam deduxit. Tum et ipse sublatus ex oculis lepus est. Oringa iter repetiit, ac Lucam urbem tandem appellit. Isthic se ancillam elocat viro nobili ex Aula veteri, civi Lucensi, probo ac pio. Nullum vero ab eo stipendium aliud operæ solvi sibi postulavit, praeter victum eumque tenuissimum; et, qua indueretur, unicam vilem ac tritam lacernam, mundam tamen.

Famulatur civi Lucensi.

Nudis pedibus hyeme incedit.

Humi cubat.

Parce comedit.

Faciem deturpat.

Oculos demittit.

De divinis sapienter disserit.

7 Etiam media hyeme nudis pedibus incedebat, frigusque asperrimum perpetiebatur, ut sanguis etiam quandoque vi frigoris expressus deflueret. Plerumque, quantumvis fatigata, in nuda humo cubabat. Ita erat abstinentiæ dedita, ut saepenumero die toto cibum omnino non gustaret. Quandoque rogata ac prope coacta, vesperi escæ aliquantum capiebat, pondere fere ac mensura pomi vulgaris. Interim fatebatur se, nisi vanæ gloriæ titillationem vereretur, pluribus etiam diebus nullum cibum sumpturam fuisse.

8 Quod vero facie esset eleganti ac formosa, ne cuius ea species animum turpi sui amore inflammaret, studiose sese nescio quo succo aliisque artibus deturpabat, ut vel sic quoque majori passim contemptui esset. Pactumque cum oculis suis fecerat, ut, quoad liceret, humiliter demissi terram spectarent, ne quid forte intuerentur quo mentis puritas vel levissime inquinari posset. Ita denique ab omni erat humano consortio segregata, collectoque semper et intento ad caelestia animo, ut longissimo intervallo temporis neminem agnoverit vicinorum. Si cuius operis gratia exire foras cogebatur, saxum ad ostii limen collocabat, ut heriles dein reperire ades posset. Sermo illi blandus, pius, mansuetus. Et quamvis

numquam litteris operam dederat, si quando tamen inter viros sapientes adesset, ita graviter de arduis abditisque rebus disputabat, easque ita pertractabat et explicabat dilucide, ut omnes eam suspicerent, amarent, venerarentur, quippe quæ caelestem doctrinam traderet, ac verba vitæ aeternæ haberet.

9 Ad eum pertigerat innocentiae gradum, ut corpore esse incorruptibili videretur. Porro etsi venusta facie esset, ac perquam juvenis, atque cum hominibus satis familiariter conversaretur, salutaribus eos monitis erudiens; videbatur tamen nec ipsa alteri cuiquam, nec ipsi quisquam inhonestæ esse tentationis occasio. Neque sane mirandum est, eam aut ita fortem fuisse ac prudentem; aut tanta cum auctoritate agere cum omni hominum genere secure ac citra periculum solitam; cui ipse Deus promississet, propterea quod in nullius hominis faciem oculos conjiciebat, per faciem deinde cujusvis hominis intima cordis arcana perspecturam.

10 In oratione ardere ejus animus videbatur: unde uberes prorumpent ab oculis lacrymæ ex laboriosa Christi vitæ, mortisque meditatione expressæ: quibus velum ejus, pectus, terra ipsa irrigabatur. Omnia feria sexta non solum inedia se macerabat, sed ignominiosam Christi passionem mortemque acerbissimam attentissime contemplabatur. Assidue sacro quodam incredibilem erga Deum ac proximum caritatis vulnere configi sibi videbatur, cum Jesum suum cerneret maxima injuria fraudari mercede, pro qua adipiscenda tantos tamque arduos ac multiplices labores suscepisset; totque in aeternum interitum ob scelera sua ultro incurere animas.

11 In suprema hærentem aedium parte, ubi illius erat conclave, noctu adortus est daemon, tam vasto rictu oris, ut immanis quædam janua videretur, tantoque strepitu ac fragore, ut vicina concuterentur universa. Ipsa vero percussa, omni prope evadendi spe interclusa, Archangelo Michaeli se commendat, utque sibi in eo discrimine adsit, precatur. Nec frustra conceptæ preces. Non solum erepta periculo est, sanctissimi hujus Archangeli praesidio, sed singulari ac varia consolatione perfusa. Nam turpi illo spectro depulso, multas ei res Michael objecit, et visu jucundissimas, et odore gratissimas. Sicque eam tandem reliquit eximio mentis gaudio jubiloque exultantem.

a *Hic forsitan annis est, quem Mithyolem Leander appellat, qui se Arno infert sub Phocetio, e regione S. Miniati.*

b *Altus-passus oppidum est haud procul Luca, cujus in Thuscivæ descriptione meminit Leander.*

CAPUT II.

Peregrinationes ad sacra loca.

Inde cum aliquot comitibus iter ad a Garganum montem, ejusdem sacratissimi Archangeli aedem veneratura, ingreditur. Quo in itinere ab improbis quibusdam hominibus in avios saltus sub noctem perductæ sunt, commonstrato iis veluti recto, qui isthuc ducebat, tramite. Parabant enim scelerati iis et vestes eripere et pudorem. At Michael, quem Oringa religiose colebat, subito speciosissimi juvenis forma iis adstitit, ac Diaconi fere habitu, hisque eas affatus est verbis: Filiae, discedite hinc quamprimum; nam qui vos in deserta hæc et vasta loca induxere, meditantur non temporariis solum, sed et spiritualibus vos bonis spoliare. Tum clarissima lux emicat, dictis fidem factura: omnisque ea detergitur fatigatio: duces iis se præbet Archangelus. Priusquam tamen in publicam viam restituit, ad amoenissimum prius fontem perduxit, ubi elegantissimum vasculum protulit, variis esculentis confertum, atque eas quo quæque maxime exoptasset cibi genere recreavit. Tum ad turrim quandam perducit, quæ ad publicum callem sita erat, ubi et diversorium percommodum reperere in quo omnia illis ad iter necessaria sunt abunde subministrata.

EX ITALICO SILVANI RAZZI.

Nemini causa est tentationis.

Arcana animorum perspicit.

Lacrymatur in oratione.

Passionem Christi meditat.

Per S. Michael a dæmonis terrore liberatur.

a

Ad Garganum montem peregrinatur.

In viam a S. Michael reducitur, ac cibo reficitur.

EX ITALICO SILVANI RAZZI. subministrata. Tum eas tandem dimisit admirabili solatio delibutas. Sæpe alias hoc itinerè B. Oringæ visendum se sanctus idem Archangelus præbuit, eique cælestem adhibuit consolationem.

Romam abiit. 13 Posteaquam illam Archangeli adem summo animi sensu visitarat Oringa, Romam adiit, uti sacrosanctas ecclesias, Martyrumque reliquias veneraretur. Oranti in basilica S. Petri multum molestiæ dæmon facessivit, quem demum velut inanem umbram a se abegit. Paulo post Frater b Rinaldus ordinis Minorum, vir singulari prudentia, cum cerneret Oringam velle Romæ commorari, esseque non corpore quam animo formosior, effecit ut nobilissima quædam piissimæque vidua, Marga ita nomine, quæ dum ejusmodi innocentis animæ contubernium exoptarat, in familiam suam libentissime eam reciperet. Quæ mox invitæ et reluctanti suo accommodatas gradui vestes tribuit. Sed non diu eas Virgo gessit: nam intra paucos dies pauperem peregrinam fere nudam reperit eamque suis illis vestibus induit, ipsa priores quas ante posuerat resumpsit. Eo vero Christi virginem optima vidua amore prosequabatur, ut non solum eam sibi famulari non pateretur, sed ei ipsa potius versa vice famularetur, cum id mereri ejus virtutem cerneret. Cœpit sub id tempus Oringa, quasi per antonomasiam et excellentiæ cujusdam testificationem, ab omnibus non jam Oringa, sed Christiana appellari, quod ei deinceps nomen adhesit.

Cohabitat piæ viduæ. *Vestes suas dat pauperi.* 14 Venerant Assisium Christiana et Margarita sepulchrum gloriosi Patris Francisci invisuræ: cumque isthic preces funderet in ejusdem æde Patriarchæ Christiana, divinam quandam extasim passa, visa sibi est ad Castellum, ubi nata erat, deportata, ibique cernere in vilissimo abjectissimoque loco ædificatam domum, sed angustam ac modicam, ea omnino forma qua multis deinde annis post monasterium eo loci a pagi illius inquilinis ipsi est constructum. Hic porro videre sibi videbatur habitantes religiosas virgines, seque solam credebatur eas omnes (quod re ipsa deinde evenit) sustentare. Hancque visionem ipsa cuidam gentili suo, non procul Assisio Judicis munus gerenti, narravit; qui unde haurire spirituales debebat consolationem, ad scelus pellicere lascivis persuasionibus virginem est conatus. Ac repulsam passus, incantationibus præstigiisque diabolicis impugnare eam cœpit. Igitur in locum ubi aderat Virgo, delatus, capite resupino rogare tetros spiritus cœpit, ut se juxta virginem collocarent, quæ immensa quadam erat luce circumfusa. Negant illi se illud aggredi aut velle aut posse; quod Angelus, qui olim Cæciliam defendit, is nunc quoque præfervido quodam zelo, gladium manu vibrans, ejus integritatem tueatur. Quæ effati subito cum horrissono ululatu abscessere Virgo signo sese sanctissimæ crucis communit, atque ad S. Francisci ecclesiam se proripit, ejus identidem opem adversus crudeles has insidias implorans. Igitur Christi virtute, Sancti Francisci patrocinio, victoria potita est, summamque adeptam animi tranquillitatem.

Christiana appellatur. *It Assisium.* 15 Quin et mox in cælum rapta est, ubi Christum conspexit splendore suo immenso supernæ illius civitatis immensa spatia collustrantem, præ cuius radiis corporei solis lux omnis obscura quodammodo erat. Videbatur qui a vestimentis ac throno Christi absistebat splendor, materialem nostrum solem illuminare, non secus atque Sol ipse Lunæ lumen communicat suum. Ipsam quoque vidit gloriosam virginem Deiparam in uno eum filio throno considerare, eodem conspicuam splendore, alba veste pretiosissima indutam. Hanc porro Augustam Reginam Angeli ac Sancti omnes venerabantur, singulari gaudio exultantes. Tum turmatim a throno abscedere, cælestique illa regione peragrata, iterum ad ejus se prosternere pedes, atque ab ea favoris ac benevolentie exhibitio testimonio ac benedictione impertita reverti, suavis-

In extasi videt futura. sime interim psallentes, decentissimeque tripudiantes: atque id sæpius facitabant. Quæ dum fierint prostrata ad Dei solium Oringa stuporis plena, cum beatis illis cæli civibus Christum ac Christi matrem adorabat. Compellat interim eam Christus: Miraris Christiana honorem, qui ab Angelis hodie matri meæ gloriose exhibetur, et qua induta est, vestem: sed scito hodie agi in cælo celebritatem immaculatæ Conceptionis ejus, quæ me deinde concepit ac peperit, verum Deum ac hominem, illibata semper virginitate. Vestimenti ejus candor prærogativa est singularis innocentie: sola enim mater et virgo esse meruit. Scito vero filia ubi tempus tuæ resolutionis advenerit, in hanc te quoque gloriam deportatum iri.

Angelus S. Cæciliæ ejus castitatem tueatur contra præstigias. 16 Ad se reversa Oringa, ad visionis hujus testificationem tria in se admiranda raptus illius indicia remansisse animadvertit; corporis agilitatem, quæ aliquanto tempore tanta fuit, ut sæpius sese palpando, corpore sibi carere videretur; odorem quandam incredibilem raptus illius tempore ex arborum florumque cælestium fragrantia naribus suis adspiratum; eximiam in auribus suavitatem, ad cælesti concentu, adeo ut novem ipsos menses in eadem versari gloria, fruique cælesti harmonia instrumentorum ac floribus videretur. Propter hanc visionem voluit Christiana monasterio, quod deinde erexit, nomen esse S. Mariæ Novellæ. Statuitque ut in eodem (salva sacra Sedis Apostolicæ, summique Pontificis auctoritate et reverentia) quotannis sacra Conceptionis solemnitas celebraretur.

Cæli gloriam in extasi spectatur. *De celeberrimo hoc Apulie monte agemus pluribus 20 Septemb. cum de S. Michaelis apparitione. b Curtius Monaldum vocat.* **CAPUT III.** *Constructum cœnobium. Vaticinia, aliaque miracula.* **D**iscessit e S. Francisci æde atque urbe Christiana venitque Castellum Florentinum a B. Viridianam honoratura. Ut vero ab ea didicit Margarita quam prope ab ejus patria abessent, eam se dixit velle videre. Invitæ ac fere coacta ad sanctæ Crucis pagum eam perducit Christiana. Dum paulo post inde parant discedere, nescio quo divinitus addito pondere earum retenti sunt pedes, quasi terræ essent affixi. Ut sententiam mutavit Christiana, statuitque inde non recedere, hoc solutæ ambæ pondere sunt. Romam ergo reversa est Margarita, Christiana isthic substitit, sed certa religiosum cum aliis virginibus vendi genus arripere, uti etiam illi incolæ Castelli Franci, sanctæ Crucis, vicinique persuadebant.

18 Dum quadam die pergit ad locum, in quo deinde monasterium ædificavit, radios intuetur e celo vibratos omne illud suavissima luce solum perfundere. Et brevi isthic ut cœnobium construeretur, ab accolis vicoque sanctæ Crucis obtinuit. In illud vero sese inclusit cum aliquot sororibus, quibus tamen præesse aliqua officii, gradusve prærogativa noluit: neque ullam sibi ministrare quantumvis gradu aut tetate inferiorem permisit. Si fortassis, etiam leviter, ullam sororum, etiam juvenulam verbo offendisset, subito sese peccatricem accusabat, culpamque flexis genibus professus, veniam precabatur.

19 Paupertatem semper dilexit, multo impensius (quod rarum et illustre) quam etiam avari divitias, atque in ea inopia veluti in amplissima copia, singulari Dei beneficio, abundare videbatur. Nam cum bene longo temporis spatio non nisi incurbitam vini haberet, quæ totius erat penu monasterii, atque excisum in muro armarium ad recondendum cibum; omnibus tamen præbitum annonæ quantum naturæ necessitas poscebat, honestusque vestitus: quodque magis mirandum videtur, omnibus egenis ac servis Dei magno numero ad earum monasterium concurrentibus, quo quisque egebat benigne largiebatur: ita ut cum nihil

et Sanctorum latitiam die conceptionis D. Virginis.

Divi signa hujus raptus retinet.

In patria sua vi divina retinetur.

Monasterium loco calidius monstrato, construit.

Ejus humilitas.

Dives paupertas,